

Adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet - Litauen

Diese Seite wurde maschinell übersetzt. Für die Qualität kann keine Gewähr gegeben werden.

1. [Forfatningsgrundlag](#)
2. [Retsvæsenet](#)
 - #II
4. [Sager om adgang til oplysninger](#)
5. [Adgang til domstolsprøvelse i forbindelse med offentlig deltagelse](#)
6. [Adgang til klage over handlinger eller undladelser](#)
7. [Andre midler for adgang til klage og domstolsprøvelse](#)
8. [Søgsmålskompetence](#)
9. [Advokatbistand](#)
10. [Beviser](#)
11. [Foreløbige retsmidler](#)
12. [Sagens omkostninger](#)
13. [Mekanismer for finansiel bistand](#)
14. [Aktualitet](#)
15. [Andre spørgsmål](#)
16. [At være udlænding](#)
17. [Grænseoverskridende sager](#)

I. forfatningsgrundlag

Der er ingen ret til et rent og sundt miljø gunstigt osv., der er direkte knæsat i forfatningen. Men denne ret kan udledes af andre artikler i medlemsstaternes forfatninger. Begrebet miljøbeskyttelse nævnes i flere artikler i forfatningen: "Staten og hver person skal beskytte miljøet mod skadelig påvirkning" (artikel 53, stk. 3); "staten skal beskæftige sig med beskyttelse af det naturlige miljø, fauna og flora, særskilte genstande af naturen og særligt værdifulde områder, og fører tilsyn med moderat udnyttelse af naturressourcerne samt deres genoprettelse og udbygning. Udnyttelsen af jord og elementer i jord, vand og luftforurening, stråling samt forarmelsen af dyr og planter, er forbudt ved lov" (artikel 54). Forfatningen garanterer adgang til domstolene: "enhver, hvis konstitutionelle rettigheder eller friheder er blevet krænket, har ret til at appellere til retten" (artikel 30, stk. 1). Borgerne kan iværksætte administrative eller retslige procedurer på grund af de miljømæssige overtrædelser. Men de kan ikke direkte påberåbe sig den forfatningssikrede ret til miljø. De internationale traktater, som er ratificeret af Parlamentet (Seimas) er en del af retssystemet (artikel 138 (3)). I tilfælde af konflikt kan internationale aftaler har forrang for national lovgivning (artikel 11 (2) i loven om internationale traktater). Parterne kan påberåbe sig folkeretten. Århuskonventionen er effektiv uden yderligere national lovgivning. Administrative organer og domstole, der skal gennemføre denne traktat.

II. Retsvæsenet

Litauen har en tostrengt retssystem med almindelige domstole med generel kompetence, og administrative domstole med særlig jurisdiktion. De almindelige domstole, behandler civile og strafferetlige sager, er den litauiske højesteret (1), den litauiske appeldomstol (1) og ved første instans, de regionale domstole og distriktsdomstolene (54) (5). Distriktsdomstolene også behandle nogle sager om forvaltningsmæssige forseelser fra inden for deres jurisdiktion ved lov. De regionale domstole og højesteret har en civil Division og strafferetlige afdeling. Litauens højesteret prøver Domstolen domme, afgørelser og kendelser fra de øvrige

domstole med generel jurisdiktion. Den udvikler en ensartet praksis for domstolenes fortolkning og anvendelse af love og andre retsakter. Den øverste litauiske forvaltningsdomstol (1) og de regionale forvaltningsdomstole (5) er domstole med særlig jurisdiktion høring i tvister mellem borgere og administrative instanser fra administrative juridiske forbindelser. Den øverste forvaltningsdomstol er første og sidste instans for forvaltningssager, der henvises til den i henhold til lovgivningen. Det er en appelinstant for sager om domme, afgørelser og kendelser truffet af regionale forvaltningsdomstole samt for sager vedrørende administrative forseelser, besluttet ved distriktsdomstolene. Den øverste forvaltningsdomstol er ligeledes instans for behandling af, i lovbestemte sager, andragender om genåbning af afsluttede forvaltningssager, herunder administrative overtrædelser. Den øverste forvaltningsdomstol udvikler en ensartet praksis for forvaltningsdomstolenes fortolkning og anvendelse af love og andre retsakter. Der ikke findes specialiserede domstole kompetente til at behandle særlige former for administrative tvister. En vis grad af specialisering kun eksisterer på undersøgelsesinstitutioner (f.eks. Kommissionen for skattemæssige tvistigheder). Den særlige undersøgelsesinstitutioner er kommunale offentlige forvaltningstvister (Savivaldybių visuomeninės administracinii ginčų komisijos) og det øverste udvalg for forvaltningstvister (Vyriausioji administracinii ginčų komisija). Anmodninger om administrativ mæglingsskmissioner eller Kommissionen for skattemæssige tvistigheder forud for indbringelse af en sag for en forvaltningsdomstol ikke er obligatorisk, undtagen i forbindelse med sager i henhold til lov. Der er ingen særlige domstole, retter eller miljøråd i Litauen. Administrative mæglingsskmissioner forvaltningsdomstole og foretage en fuldstændig gennemgang af alle de administrative retsakter, herunder retsakter på miljøområdet. Regionale domstole med generel kompetence, der behandler sager om miljøskader. Visse statslige institutioner under ministeriet for miljø kan fungere som en efterforskning forud for retssagen institution på miljøområdet i tilfælde, der er reguleret i loven (f.eks. statsinspektoratet for territorial planlægning og byggeri, og den statslige tjeneste for beskyttede områder). Kun administrative domstole behandler administrative tvister i miljøsager. Der er ingen mulighed for at anvende en anden ret. Der er kun mulighed for at anvende en administrativ sag Kommissionen forudgående at indbringe sagen for en forvaltningsdomstol. Der er ingen generel regel om, at forvaltningsakter skal indbringes for en højere administrativ myndighed eller en uafhængig tvist organ inden for en domstol. Den interne kontrol med forvaltningsakter/undladelse er kun obligatorisk i visse former for administrative tvister (f.eks. i forbindelse med social sikring, tvister eller tvister på skatteområdet). Anmodninger om administrativ mæglingsskmissioner eller Kommissionen for skattemæssige tvistigheder inden indbringelse af en sag for en forvaltningsdomstol kan vælges på frivillig basis. Kun lovgivning på de områder, som denne særlige forberedende procedure er obligatorisk. Enhver interesseret person kan anmode en ret til beskyttelse af hans/hendes krænkelse eller anfægtet ret eller interesse, der er beskyttet i henhold til lov (artikel 5 lov om forvaltningsretssager (LAP)). Hver ansøger, der anfægter en administrativ handling, skal dokumentere en særlig interesse i annullation af denne retsakt. Kun en ansøgning til en forvaltningsdomstol som en person med henblik på at beskytte sine egne krænkelse eller anfægtet rettighed eller interesse, kan antages til realitetsbehandling (artikel 5 hofte-). Det er muligt at indbringe en klage for at beskytte statens eller andre offentlige interesser, der er fastsat for anklageren, enheder, State Control Officers, andre statslige institutioner, agenturer, organisationer eller fysiske personer, men kun i de tilfælde, der er foreskrevet af loven (artikel 56 hofte-). En klage/sit andragende kan indgives til forvaltningsdomstolen, inden en måned fra datoen for offentliggørelse af den anfægtede retsakt, indtil afsigelsen af den pågældende retsakt for den berørte part, underretningen af den berørte part om den handling (eller undladelse), inden to måneder fra dagen efter udløbet af den frist, der er fastsat ved en lov eller anden retsakt for opfyldelse af efterspørgslen. Såfremt den offentlige eller interne forvaltninger enhed forsinket behandlingen af et bestemt spørgsmål, og undlader at træffe afgørelse inden for den fastsatte frist, kan en klage over, at passiviteten (i en sådan forsinkelse) kan indgives senest to måneder fra dagen efter udløbet af den frist, der er fastsat ved en lov eller anden retsakt for en løsning på spørgsmålet. Ingen tidsfrister for indgivelse af andragender til prøvelse af lovligheden af administrative retsakter ved de administrative domstole. En afgørelse truffet af Kommissionen eller enhver anden institution for den indledende udenretslige undersøgelse af tvister, som er truffet efter en undersøgelse af en administrativ sag i overensstemmelse med den udenretslige procedure, kan appelleres til en forvaltningsdomstol senest 20 dage efter modtagelsen af afgørelsen (artikel 33 hofte-).

Hvis det anerkendes, at fristen for indgivelse af en klage er ikke blevet overholdt med god grund, på ansøgerens anmodning, den administrative domstol kan indrømme en genoprettelse af den oprindelige situation. Andragendet for at genskabe status quo ante angiver begrundelsen for ikke at have overholdt fristen, og forelægge dokumentation for årsagerne til den manglende overholdelse af fristen. Der er ingen særlige screeningprocedurer ved forvaltningsdomstolene. Kun at klage til de formelle krav og frister for indgivelse af en klage er kontrolleret med henblik på at beslutte, hvorvidt en klage er acceptabel. Artikel 23 Omgangslængden fastsætter mindstestandarder for klagen til de administrative domstole. Bortset fra de tilfælde, der er lovhjælp for, Klager /andragender skal modtages og behandles ved de administrative domstole, efter betaling af stempelafgift. Advokatbistand er ikke obligatorisk ved forvaltningsdomstolene. Sagens parter kan forsvare deres interesser i retssøgsmål selv eller gennem deres repræsentanter. Den administrative domstol kan omgøre den anfægtede forvaltningsakt (undertiden del deraf). Domstolen kan også pålægge den relevante enhed for Administration om at afhjælpe den begåede overtrædelse eller udføre andre af Domstolens kendelser (artikel 88 hofte-). Den administrative domstol ikke kan ændre den administrative handling, men den kan forpligte den stat, institution (PASS) at udarbejde en ny administrativ retsakt. Domstolens afgørelse kan indeholde dette nye forvaltningsakt. Der er ingen særlige regler i loven om administrative procedurer om sager på miljøområdet. Der er mulighed for at anmode om beskyttelse af staten eller andre offentlige interesser, herunder miljøspørgsmål. Retten til at indbringe en sag for en domstol på miljøområdet er fastsat i Århuskonventionen. Der er ingen begrænsning for fysiske eller juridiske personer at anlægge sag ved en

forvaltningsdomstol. Der er mulighed for at indbringe en klage for at beskytte statens eller andre offentlige interesser, der er fastsat for anklageren, enheder, State Control Officers, andre statslige institutioner, agenturer, organisationer eller fysiske personer, men kun i de tilfælde, der er foreskrevet af loven (artikel 56 hofte-). Og det er også muligt på miljøområdet. Administrative domstole kan også afgøre sager om tvister mellem offentlige myndigheder, der ikke er underordnet hinanden, vedrørende kompetence eller overtrædelser af love, bortset fra sager, der henvises til civilt søgsmål for domstolene med generel jurisdiktion. Offentlige enheder, ikke kan anfægte deres egne administrative retsakter ved forvaltningsdomstolene. Hvis en retsstridig forvaltningsakt krænker offentlige interesse kun anklageren eller andre personer i de tilfælde, der er fastsat ved lov, kan indbringe sagen for en domstol. Normalt dommere ikke har ret til at anlægge sag. Men hvis en dommer har oplysninger om en strafbar handling, er han forpligtet til at underrette statsadvokaten (artikel 109 hofte-). Når sagen er igangværende, kan Domstolen "aktivt" deltage i proceduren ved at anmode om beviser, udnævnelse af vidner, eksperter osv.

III. Sager om adgang til oplysninger

En sagsøger, som mener, at deres anmodning om adgang til miljøoplysninger er blevet besvaret, uretmæssigt afslået eller utilstrækkeligt besvaret, har adgang til en klageprocedure ved en forvaltningstvister. Kommissionen kan appelleres inden for en måned efter modtagelsen af oplysningerne eller inden for en måned fra den dato, hvor de er stillet til rådighed. Kommissionens afgørelse kan appelleres til forvaltningsdomstolen inden 20 dage efter datoen for modtagelsen af afgørelsen. I tilfælde af afslag har den offentlige administration skal vedtage en individuel forvaltningsakt, der skal indeholde klart formulerede, alle rettigheder og pligter og den særlige appelprocedure (artikel 6 og 8 i den nederlandske lov om offentlig forvaltning). Begrundelsen for et afslag bør gives den informationssøgende inden for 14 dage efter modtagelsen af denne anmodning fra den offentlige myndighed (artikel 19 bekendtgørelse om offentlig adgang til miljøoplysninger, godkendt ved regeringens resolution nr. 1175). Anmodningen kan være skriftlige eller mundtlige. Oplysningerne kan gives mundtligt, hvis ansøgeren ikke anmode om skriftlig besvarelse.

Kravene til den skriftlige anmodning er:

- Fartøjets navn
- kontaktoplysninger,
- De ønskede oplysninger,
- den form, der giver oplysningerne.

Sagsøgeren har ikke skal gøre rede for en interesse heri. Når en ansøger anmoder om at stille oplysningerne til rådighed i en bestemt form (herunder som kopier), skal de offentlige myndigheder gøre det, (der gælder visse undtagelser, der er fastsat i artikel 9 bekendtgørelsen om offentlig adgang til miljøoplysninger). Oplysningerne stilles til rådighed for ansøgeren senest 14 kalenderdage efter modtagelsen af den offentlige myndighed. Denne periode kan forlænges til mindst 14 kalenderdage. En ansøgning om en administrativ mæglingskommissioner inden i en forvaltningsdomstol er obligatorisk i denne sag. Alle oplysninger skal forelægges for Retten, hvis den anmoder om det. Disse oplysninger kan påvirke Domstolens afgørelse. En af de former for domme ved forvaltningsdomstolene er at imødekomme klagen (tilskud) og annullere den anfægtede retsakt (eller en del deraf), eller at pålægge den relevante enhed for Administration om at afhjælpe den begærede overtrædelse, eller at de overholder alle andre Domstolens kendelse (artikel 88, stk. 2 HOFTE). Domstolene kan kræve, at oplysninger udleveres.

ADDITIONAL GUARANTEES: Adgang til domstolsprøvelse i forbindelse med offentlig deltagelse

Den administrative procedure er reguleret af loven om offentlig forvaltning for alle anliggender af administrativ lov, herunder miljøspørgsmål. Den vigtigste lovgivning på miljøområdet er loven om miljøbeskyttelse. Andre love og retsakter om miljøbeskyttelse, der er vedtaget på grundlag af denne lov. Miljøbeskyttelsesloven indeholder hovedreglen for økonomiske aktiviteter — tilladelsen. Der er mange former for tilladelser (byggetilladelse, VVM-tilladelse, IPPC-godkendelse m.fl.), som er reguleret i særlige love og andre retsakter (i disse retsakter er betingelserne for meddelelse af en sådan tilladelse, er de institutioner, der er ansvarlige for, at specifikke regler vedrørende proceduren, men de grundlæggende regler for administrative procedurer er nedskrevet i loven om offentlig forvaltning. Appellen til en højere administrativ myndighed over for en administrativ afgørelse kan være pligt (kun det tilfælde, der er fastlagt i lovgivningen) eller en alternativ (personen kan vælge mellem at klage til en myndighed eller til en domstol). Er der mulighed for at anvende en administrativ sag Kommissionen før anlæggelsen af sagen for en forvaltningsdomstol. Administrative afgørelse først kan træffes direkte af en domstol. Anmodninger om administrativ mæglingskommissioner forud for indbringelse af en sag for en forvaltningsdomstol ikke er obligatorisk, undtagen i forbindelse med sager i henhold til lov. I fravær af specifikke regler fastsat ved lov om nødvendigheden af en administrativ klage inden indbringelse af en sag for en forvaltningsdomstol, administrative afgørelser kan indbringes direkte for en forvaltningsdomstol. Den administrative Domstolene foretager prøvelse af den formelle lovlighed og den materielle lovlighed af alle administrative beslutninger. Retten undersøge de materielle, tekniske konstateringer og beregninger, når de anses for hørende til beslutningen. Lovligheden af administrative planlægning kontrolleres af forvaltningsdomstolene. Betingelserne for søgsmålskompetence, regler

for bevisførelse, regler om høring eller omfanget af Domstolens prøvelse ikke er specifikke for sager på miljøområdet. Fysiske eller juridiske personer har ret til at indgive en klage (ansøgning) angående en forvaltningsakt, når deres rettigheder er blevet krænket. I de tilfælde, der er foreskrevet ved lov er det muligt at indbringe en klage for at beskytte staten eller en anden offentlig interesse (herunder miljøinteresse). Agenturer, organisationer og grupper kan indgive en klage over de foranstaltninger, der berører deres interesser (eksistens, ejendom, aktiviteter, driftsbetingelser) samt om erstatning for den økonomiske og ikke-økonomiske skade, de har lidt. Men de kan også gå til domstolene for at forsvare offentlighedens interesse blandt dem, de repræsenterer, for så vidt den regulerende eller individuelle omtvistede foranstaltning skader denne offentlige interesse. I forvaltningsretlige tvister, som i privatretlige sager bærer bevisbyrden påhviler sagsøgeren. Dette princip finder imidlertid i forvaltningsretlige tvister, navnlig når de beviselementer beror hos administrationen eller, når det drejer sig om erstatningsansvar, hvis det antages, at formodninger om at fritage andrageren fra den fejl, han/hun har påberåbt sig, og at pålægge administrationen at godtgøre, at den ikke har begået nogen fejl. I betragtning af høringernes inkvisitoriske karakter af proceduren, administrative dommere, som har betydelige undersøgelsesbeføjelser, faktisk bidrager væsentligt til at fastslå de faktiske omstændigheder. Om nødvendigt, kan han/hun kræve meddelelse af dokumenter eller foretage sig til visse undersøgelser ved direkte undersøgelse af akter eller dokumenter, ved at besøge steder, ved at deltage i høringer eller ekspertvurderinger. Dommere skal deltage aktivt i indsamlingen af bevismateriale. Artikel 8, stk. 1, i lov om forvaltningsretlige sager indeholder princippet om, at sagens behandling skal finde sted i en offentlig høring.

Forvaltningsdommeren har fuld kontrol over en forvaltningsakt. En forvaltningsakt (del deraf) skal tilbagekaldes, hvis det er:

1. ulovlig i sig selv, dvs., modsiges af indholdet af retsakter af højere orden.
2. ulovlig som følge af at være blevet vedtaget af en inkompetent enhed;
3. ulovlig, fordi den blev vedtaget under tilsidesættelse af gældende procedurer, navnlig i strid med de regler, som skal sikre, at der foretages en objektiv vurdering af alle omstændigheder og beslutningens gyldighedsperiode. Den anfægtede retsakt (en del af) kan også tilbagekaldes af andre grunde, der anerkendes som væsentligt ved den administrative domstol (artikel 89 hofte-).

VVM-direktivet udvælgelse og områdebegrænsning er administrative afgørelser og kan prøves ved Domstolen. Betingelserne for søgsmålskompetence, regler for bevisførelse, regler om høring eller omfanget af Domstolens prøvelse ikke er specifikke for disse tilfælde. VVM-direktivet endelige afgørelse er også en administrativ afgørelse og kan prøves ved Domstolen. Den administrative Domstolene foretager prøvelse af den formelle lovlighed og den materielle lovlighed af alle administrative beslutninger. Retten undersøge de materielle, tekniske konstateringer og beregninger, når de betragtes som hørende til afgørelsen.

Miljøkonsekvensanalysen er kontrolleret, fordi det er det vigtigste aspekt af den processuelle lovlighed. Kravet om en nødvendig interesse at have beføjelse til at handle, er leder af betingelserne for, at en appel kan antages til realitetsbehandling. Det er ikke nødvendigt at deltage i den offentlige høringsfase i VVM-proceduren eller til at fremsætte bemærkninger til at have en søgsmålskompetence ved de administrative domstole. Den berørte offentlighed har ret til at indgive en klage (ansøgning) vedrørende en VVM administrativ handling med henblik på at beskytte offentlighedens interesser (artikel 15 lov om miljøvurdering af de foreslåede økonomiske aktiviteter). Der findes ingen særlige regler vedrørende VVM-procedurer. De om foreløbige retsmidler er tilgængelige i forvaltningssager i alle sager. I henhold til artikel 71 lov om forvaltningsretlige sager, Retten eller dommeren kan på begrundet begæring af deltagerne i sagen eller på sit eget initiativ, træffe foranstaltninger med henblik på sikring af et krav. Anprisningen må være sikret på ethvert trin i sagen, hvis undladelse af at træffe midlertidige foranstaltninger for at sikre et krav kan hindre fuldbyrdelsen af retsafgørelsen eller afgørelsen ikke kan fuldbyrdes. Der findes ingen særlige regler vedrørende VVM-procedurer. Alle administrative afgørelser kan prøves af forvaltningsdomstolene. IPPC afgørelser og andre afgørelser om tilladelser kan også prøves af forvaltningsdomstolene. Betingelserne for søgsmålskompetence, regler for bevisførelse, regler om høring eller omfanget af Domstolens prøvelse ikke er specifikke for disse tilfælde. Den administrative Domstolene foretager prøvelse af den formelle lovlighed og den materielle lovlighed af IPPC afgørelser samt lovligheden af alle administrative beslutninger. De er også nødt til at undersøge de materielle, tekniske undersøgelser, beregninger og IPPC dokumentation, hvis disse elementer anses for at tilhøre den afgørelse. Det er ikke nødvendigt at deltage i den offentlige høringsfase i IPPC procedure eller for at fremsætte bemærkninger for at have søgsmålskompetence ved de administrative domstole. Den berørte offentlighed har ret til at indgive en klage (ansøgning) vedrørende en integreret administrativ handling med henblik på at beskytte offentlighedens interesser (artikel 87 regler om udstedelse, fornyelse og bortfald af IPPC-tilladelser, godkendt af ministeriet for miljø fra Litauen løbenummer 80 i 2002). I henhold til artikel 71 lov om forvaltningsretlige sager, Retten eller dommeren kan træffe foranstaltninger med henblik på sikring af et krav. Der findes ingen særlige regler vedrørende IPPC-procedurer.

V. adgang til klage over handlinger eller undladelser

I henhold til artikel 7, stk. 8, i lov om miljøbeskyttelse, de berørte borgere en eller flere fysiske eller juridiske personer, der har ret til at anlægge sag ved domstolene og:

1. at insistere på en straf for personer, der gør sig skyldige i fare for miljøet, og medarbejdere, hvis afgørelser har krænket deres rettigheder eller interesser;
2. at træffe passende foranstaltninger til at forhindre eller begrænse miljøskader eller at genoprette den oprindelige tilstand af miljøet.

Juridiske og fysiske personer, som forårsager skader på miljøet skal yde erstatning for alle tab, og om muligt skal genoprette den miljømæssige tilstand (artikel 32 lov om miljøbeskyttelse). Retten til at fremsætte erstatningskrav, der tilhører:

1. juridiske og fysiske personer, hvis helbred, ejendom eller interesser er blevet skadet.
2. Embedsmænd fra miljøministeriet eller andre medarbejdere, når der er sket skade mod statens interesser (artikel 33, stk. 1, Lov om miljøbeskyttelse).

Juridiske enheder er omfattet af erstatningsansvar, uanset deres skyld, for eventuelle miljømæssige skade eller faktisk trussel herom, som følge af deres økonomiske aktiviteter (artikel 34, stk. 2, Lov om miljøbeskyttelse). Krav til beskyttelse af miljøet, kan sendes direkte til de administrative domstole til prøvelse af afgørelser eller undladelser fra offentlige organer (staten eller lokale offentlige myndigheder). Den administrative domstol kan omgøre den anfægtede forvaltningsakt (del deraf), eller pålægge det offentlige organ til at afhjælpe den begåede overtrædelse, eller foretage andre kendelser afsagt af Retten. Den administrative domstol kan imødekomme klagen (anvendelsen) og en beslutning om skader forårsaget af ulovlige handlinger fra offentlige organer. Statsforvaltningen om miljøbeskyttelse skal gennemføres af regeringen, Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, den regionale miljøbeskyttelsesdepartementer, andre særlige statslige myndigheder (f.eks. staten Byggeinspektoratet, skovene generelt virksomhed, beskyttede områder, nationalparker direktorater) og de lokale myndigheder. Den administrative procedure er reguleret af loven om offentlig forvaltning for alle anliggender af administrativ ret. Der er ingen specifikke regler på miljøområdet. Den administrative procedure skal være afsluttet og afgørelsen om den administrative procedure vedtages inden 20 arbejdsdage fra begyndelsen af proceduren. Denne periode kan forlænges for en periode på højst 10 arbejdsdage (artikel 31 loven om offentlig forvaltning). En person, der har ret til at appellere en afgørelse om den administrative procedure, der er vedtaget af en enhed inden for den offentlige administration, efter eget valg, enten til Kommissionen eller til en forvaltningsdomstol i overensstemmelse med den procedure, der er fastsat i lovgivningen (artikel 36 loven om offentlig forvaltning). Den administrative domstol kan omgøre beslutninger, som er truffet af kompetente myndigheder (del heraf) eller pålægge den kompetente myndighed at afhjælpe den begåede overtrædelse eller udføre andre af Domstolens kendelser (artikel 88 hofte-). Der findes ingen særlige regler for miljøansvar har betydning for proceduren ved forvaltningsdomstolene. De almindelige domstole behandler sager vedrørende miljøansvar. Muligheden for at kræve erstatning er fastsat i artikel 32-34 i lov om miljøbeskyttelse. Der er flere muligheder for at håndhæve reglerne om erstatningsansvar for miljøskader. Hver mulighed er baseret på særlige betingelser. Den pågældende person kan anmode den kompetente myndighed om at gribe ind, hvis der er beskadiget. Den afgørelse, der blev truffet af den kompetente myndighed kan indbringes for en forvaltningsdomstol. Juridiske og fysiske personer, hvis helbred, ejendom eller interesser er blevet skadet kan foretage direkte erstatningskrav fremsat ved de almindelige domstole. Kompetente embedsmænd kan gøre sådanne fordringer, når der er sket skade på statens interesser.

VI. Andre midler for adgang til klage og domstolsprøvelse

Alle almindelige retssager, administrative, civilretlige eller strafferetlige sandsynligvis vil blive anvendt på miljøområdet. Der er ingen specifikke regler på dette område. Det litauiske parlament (Seimas) Ombudsmand, udnævner en statstjenestemand, som beskytter menneskers rettigheder og friheder, undersøger klagerens klager over misbrug af bureaukrati for tjenestemænd og tager sigte på at forbedre den offentlige administration. Klageren har ret til at klage til Seimas ombudsmand om misbrug af bureaukrati for tjenestemænd, hvis han mener, at hans rettigheder og friheder er blevet krænket derved (artikel 5, 13 (1) Lov om Seimas ombudsmand). Efter at have afsluttet undersøgelsen Seimas ombudsmand skal beslutte at:

1. anerkende eller afvise klagen som berettigede.
2. afvisning af klage;
3. indstille klagen undersøgelsen, jf. artikel 22, stk. 1 Lov om Seimas ombudsmand).

Institutionen, organet eller tjenestemand, til hvem dette forslag (henstilling) er rettet, skal undersøge forslaget (henstilling) af Seimas ombudsmand og underrette Seimas ombudsmand om resultaterne af undersøgelsen, jf. artikel 20, stk. 3 Lov om Seimas ombudsmand). Ifølge loven om anklagemyndigheden, den offentlige anklagemyndighed er en statslig institution, der ledes af den offentlige anklager. Den offentlige anklagers kontor består af den offentlige anklagers kontor og regionale anklagemyndigheder (regionale anklagemyndigheder og distriktsanklagere). Alle anklagemyndigheder skal forsvare offentlighedens interesse, herunder miljøspørgsmål. Artikel 19 lov om anklagemyndigheden udtømmende bestemmelser om beskyttelse af den offentlige interesse. De statslige institutioner med ansvar for miljøbeskyttelse, herunder Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, den regionale miljøbeskyttelsesdepartementer, samt andre særlige statslige myndigheder (f.eks. staten Byggeinspektoratet, skovene generelt

virksomhed, beskyttede områder, nationalparker direktorater og de lokale myndigheder) kan indlede en sag ved forvaltningsdomstolen for beskyttelse af offentlige interesser. Nogle territoriale politienheder har særlige afdelinger for de miljømæssige overtrædelser (f.eks. i hovedstaden i Vilnius). Andre territoriale politienheder er politifolk med ansvar for at efterforske angreb på miljøet. De har kompetence i straffesager og administrative overtrædelser. Code de procédure pénale bestemmer sager under straffeloven i Republikken Litauen, hvor straffesagen kan iværksættes, når der er en klage fra ofret eller dennes lovlige repræsentant (artikel 407 den civile retsplejelov). I disse tilfælde ikke udføres i forundersøgelsesfasen. Der er ingen eksempler på miljøområdet. Der findes en række muligheder for sager for forvaltningsdomstolene i tilfælde af administrativ passivitet eller uhensigtsmæssige tiltag:

- annullationssøgsmål til prøvelse af en ulovlig forvaltningsafgørelse;
- de foranstaltninger, der kan forpligte den stat, institution at vedtage en administrativ beslutning.
- erstatningssøgsmålet mod en offentlig myndighed, når det er godtgjort, at denne manglende handling eller uhensigtsmæssige indgreb, der har forårsaget en skade.

Der er mulighed for at indbringe en klage for at beskytte statens eller andre offentlige interesser, der er fastsat for anklageren, enheder, State Control Officers, andre statslige institutioner, agenturer, organisationer eller fysiske personer, men kun i de tilfælde, der er foreskrevet i lovgivningen (artikel 56 loven om administrative procedurer).

VII. Søgsmålskompetence

Ifølge loven om administrative procedurer, som enhver berørt person kan anmode en ret til beskyttelse af hans/hendes tilsidesatte Retten, anfægtede ret eller interesse, der er beskyttet ved lov. Hver ansøger, der anfægter en administrativ handling, skal dokumentere en særlig interesse i annullation af denne retsakt. Kun ansøgninger, for at beskytte den enkeltes krænket eller beskyttende ret til en forvaltningsdomstol kan antages til realitetsbehandling (artikel 5 lov om forvaltningsrets sager). Disse regler gælder for forskellige typer af procedurer og forskellige aktører. Det er imidlertid muligt at indbringe en klage med henblik på at beskytte statens eller andre offentlige interesser. Denne mulighed omfatter aktører som offentlig anklager, enheder, State Control Officers, andre statslige institutioner, agenturer, organisationer eller fysiske personer. Men denne mulighed kun kan anvendes i de tilfælde, der er foreskrevet i lovgivningen (artikel 56 loven om administrative procedurer). I henhold til artikel 7, stk. 8, i lov om miljøbeskyttelse, de berørte borgere en eller flere fysiske eller juridiske personer, der har ret til at anlægge sag ved domstolene. Hvis der således var en klage med henblik på at beskytte offentlige interesser, der er forbundet med beskyttelsen af miljøet dette klagepunkt bør antages til realitetsbehandling, idet det er foreskrevet ved lov om miljøbeskyttelse. Denne regel anvendes til alle spørgsmål (ikke kun miljøspørgsmål). Undertiden yderligere retsregler giver, og i hvilke tilfælde der er adgang til Domstolen f.eks. sager om VVM og IPPC. Artikel 15 lov om miljøvurdering af de foreslåede økonomiske aktiviteter giver offentligheden mulighed for at anlægge sag ved domstolene i tilfælde af VVM. Artikel 87 Regler om udstedelse, fornyelse og bortfald af IPPC-tilladelser, godkendt af ministeriet for miljø fra Litauen — løbenummer 80 i 2002 giver mulighed for, at den pågældende omsætningskreds mulighed for at anlægge sag ved domstolene i tilfælde af IPPC. Der findes yderligere regler om offentlighedens mulighed for at anlægge sag ved domstolene i tilfælde af VVM (artikel 15 lov om miljøvurdering af de foreslåede økonomiske aktivitet) og IPPC-direktivet (artikel 87 regler om udstedelse, fornyelse og bortfald af IPPC-tilladelser, godkendt af ministeriet for miljø fra Litauen — løbenummer 80 i 2002). Der er ingen "actio popularis" i Litauen. Ombudsmanden kan ikke anlægge sag ved den administrative domstol mod den pågældende administrative afgørelse. Men han kan henvende sig til den administrative domstol med en anmodning om at undersøge lovligheden af de vedtægter, der vedtages af de enheder i statsadministrationen eller kommunale forvaltninger. Han kan henstille, at anklageren anmode retten i henhold til den procedure, der er foreskrevet ved lov til beskyttelse af offentlige interesser. De offentlige anklagere kan forsvare offentlighedens interesse ved forvaltningsdomstolene. Andre statslige institutioner har søgsmålskompetence til at handle, før de administrative domstole, enten når det er i deres egen interesse at anmode om eller at forsvare, eller når de forsvare det offentliges interesser. Der findes yderligere regler om søgsmålskompetence af borgere/ngo'er samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet på områderne VVM og IPPC procedurer

VIII. Advokatbistand

Parterne kan repræsentere deres interesser ved forvaltningsdomstolene selv eller via repræsentanter. Ved forvaltningsdomstolene, deltagelse af advokat er obligatorisk i forbindelse med retslige procedurer (herunder på miljøområdet). Advokatbistand er ligeledes obligatorisk ved kassationsretten (Litauens højesteret) (f.eks. i tilfælde af miljøskader eller i straffesager). Parterne og/eller deres repræsentanter skal have en juridisk kandidateksamen for Court of Appeal. Generelt kræves obligatorisk deltagelse i straffesager i alle domstole med generel jurisdiktion. Der findes specialiserede advokatkontorer på miljøområdet (normalt den største Law Offices). Det er muligt at finde en liste over de advokater på følgende websteder:

- <http://www.advoco.lt/>
- <http://www.infolex.lt/>

Der er flere ngo'er, hvis mål er at forsvare den offentlige interesse i miljøspørgsmål, såsom den litauiske Fund for Nature og litauiske grønne bevægelse. Den litauiske miljømæssige koalition blev oprettet i 2004. Der er 9 medlemmer i dette samarbejde på det tidspunkt.

IX. Beviser

Parter såvel som andre tilstedeværende personer bevis for sagens behandling. Parterne skal bevise de omstændigheder, som de støtter deres krav og reaktioner. Administrative og civile retssager, dokumentationen omfatter: forklaringer af parterne og tredjemand (direkte eller indirekte gennem repræsentanter), vidneudsagn, skriftlige beviser, fysiske beviser, erklæringer om undersøgelse, udtalelser fra sagkyndige. Parterne og de øvrige deltagere fremlægge beviser for Domstolen. Om nødvendigt skal retten kan gøre det muligt for disse personer at forelægge yderligere beviser på den pågældende persons anmodning eller på eget initiativ kan kræve de nødvendige dokumenter eller anmode om oplysninger fra de embedsmænd. I civile sager kan Retten indhente beviser på eget initiativ kun i ganske særlige tilfælde som foreskrevet ved lov, f.eks. i familieretlige sager og arbejdsretlige sager. Domstolen kan også kræve og opnå oplysninger fra den anden part eller tredjemand på en anden parts anmodning. Intet bevis ved domstolene har en forudbestemt størrelse. Retten vurderer de beviser, ifølge sin inderste overbevisning baseret på en grundig, omfattende og objektiv undersøgelse af de faktiske forhold i overensstemmelse med lovgivningen samt retfærdighed og rimelighed kriterier. Som led i den administrative procedure parter kan fremlægge nye beviser indtil retsmødets afslutning kan antages til realitetsbehandling. Dommere skal deltage aktivt i indsamlingen af bevismateriale, i etableringen af alle væsentlige omstændigheder, og de skal foretage en omfattende og objektiv undersøgelse heraf. I civile retssager kan parterne indføre nye beviser indtil udgangen af den forberedelse til retsmøde vedrørende sagens realitet. I civile sager kan Retten indhente beviser på eget initiativ kun i ganske særlige tilfælde som foreskrevet ved lov, f.eks. i familieretlige sager eller arbejdsretlige sager. Parterne kan fremsætte ekspertudtalelser med andre beviser for Retten. Specialiserede oplysninger, udtalelser eller konklusioner, der er indsamlet fra sagens parter på eget initiativ, ikke får indrejsetilladelse som sagkyndige vidner. De betragtes som stykker af skriftlige beviser. Retten bestemmer enten af egen drift eller efter anmodning fra parterne om at foranstalte en sagkyndig undersøgelse i sagen. Normalt er en ekspert tilpligtes at undersøge visse spørgsmål, der opstår i de tilfælde, hvor Domstolen har brug for særlig medicinsk, kunstneriske, videnskabelige, tekniske eller faglige kundskaber. Ekspertudtalelser, som andre beviser, ikke har en forudbestemt størrelse for Domstolen. De er ikke bindende for dommerne.

X Foreløbige retsmidler

En klage eller et sagsanlæg til prøvelse af en administrativ afgørelse, ikke har opsættende virkning. Kun Domstolen kan suspendere den administrative afgørelse for at iværksætte foreløbige foranstaltninger. Normalt administrative afgørelser kan fuldbyrdes umiddelbart efter deres vedtagelse (fuldbyrdelse uanset appel. Kun retten kan anvende foreløbige foranstaltninger. Når den administrative afgørelse i form af den lovgivningsmæssige retsakt blev vedtaget af regeringen eller kommunen håndhævelsen er forbundet med offentliggørelsen i EU-Tidende eller anden dato, som kan fastsættes i den lovgivningsmæssige retsakt. Der er ingen specifikke regler om foreløbige retsmidler i forbindelse med retslige procedurer på miljøområdet. Anprisningen må være sikret på ethvert trin i sagen, hvis undladelse af at træffe midlertidige foranstaltninger for at sikre et krav kan:

- a) forhindre fuldbyrdelse af retsafgørelsen; eller
- b) at afgørelsen ikke kan fuldbyrdes.

Begæringen om foreløbige forholdsregler skal indgives forud for hørings af sagen vedrørende realiteten. I henhold til praksis fra den øverste forvaltningsdomstol i Litauen, Retten, når der træffes beslutning om foreløbige forholdsregler (på litauisk administrative proces kaldes de "foranstaltninger til sikring af kravet"), skal foreløbigt tage hensyn til karakteren af den påstand, der ønskes sikret), og det anførte faktuelle grundlag for påstanden om, at rettigheder, der er meddelt ved den anfægtede retsakt, og den faktiske gennemførelse af disse rettigheder. Først da kan retten beslutte, hvorvidt kravet om foreløbige forholdsregler under de konkrete omstændigheder i sagen skulle have været hensigtsmæssige til det formål, og om proportionalitetsprincippet og balancen mellem parternes interesser og offentlighedens interesse ikke ville blive krænket. Ifølge princippet om rimelighed, når kravet om foreløbige foranstaltninger, har Domstolen at besvare spørgsmålet om, hvorvidt midlertidig foranstaltning rent faktisk vil bidrage til at genoprette den tidligere retstilstand, hvis den principale påstand ville blive opfyldt. Andragendet for sikringen af kravet kan kun godtages, hvis væsentligste klagepunkt antages. Der er ikke mulighed for at anmode om foreløbige forholdsregler, uden at anmode om prøvelse af administrative handlinger eller undladelser. Der er ingen cross-undertaking skadeserstatning inden at træffe foreløbige forholdsregler. Det er Rettens afgørelse om påbud om muligt. Men det har ikke opsættende virkning, og Domstolen kan fortsætte proceduren (artikel 71, stk. 5, HOFTE).

XI. Sagens omkostninger

Ved forvaltningsdomstolene, skal sagsøgeren betale en retsafgift. Der er imidlertid undtagelser i tilfælde af klager med henblik på at beskytte statens eller andre offentlige interesser, i sager om erstatning for materielle og moralske skader forårsaget af ulovlige handlinger eller undladelser i den offentlige forvaltnings område, f.eks.. Andre litigation-related omkostninger omfatter:

1. udgifter til vidner, eksperter og ekspertorganisationer;
2. udgifter til offentliggørelse på afhøring af tid og sted for pressen;
3. transportomkostninger;
4. omkostninger til leje af boliger i stedet for Domstolen;
5. andre nødvendige og rimelige udgifter.

Ved civile domstole skal der betales en retsafgift. Der er undtagelser i sager om erstatning for materielle og moralske skader i forbindelse med den fysiske personskade, død, i sager vedrørende beskyttelse af offentlighedens interesse efter krav fra anklagemyndigheden, offentlige institutioner eller andre personer. Andre litigation-related omkostninger omfatter:

1. udgifter til vidner, eksperter, myndigheder og ekspertise af tolke og de omkostninger, der er forbundet med kontrol på stedet;
2. udgifter til søgning for sagsøgte;
3. omkostninger, der er forbundet med forkyndelse af dokumenter,
4. Omkostningerne i forbindelse med fuldbyrdelse af retsafgørelser;
5. udgifter til løn til kuratoren;
6. udgifter til advokater eller advokatens assistenter;
7. omkostninger i forbindelse med sagen om foreløbige forholdsregler.
8. andre nødvendige og rimelige udgifter.

I henhold til loven om administrative procedurer, klage (anvendelse) i forvaltningsdomstol er underlagt en stempelafgift på 100 LTL (uden undtagelser). En appel til prøvelse af en retsafgørelse, skal være underlagt en stempelafgift på 50 %, der skal udbetales ved indgivelsen af klagen (ansøgning) til Retten i Første Instans. Ifølge retsplejeloven stamp-duties i økonomiske tvister er som følger:

Fordringsbeløb:	Stamp-duty
for krav på op til 100 000 LTL	3 % af de anmeldte beløb + indeksering (i det mindste stamp-duty — 50 LTL)
for krav på op til 300,000 LTL	LTL 3,000 plus 2 % af de anmeldte beløb overstiger 100,000 LTL + indeksering
for fordringer på 300,000 LTL	LTL 7,000 plus 1 % af de anmeldte beløb overstiger 30,000 LTL + indeksering (den maksimale stamp-duty — 30,000 LTL)

Ved appel, kassationsappel, og ansøgninger om forlængelse af sagens behandling betales det samme beløb i stempelafgifter. Et skøn over eksperthonorarer og andre gebyrer, bortset fra advokat litigation-related gebyrer og omkostninger, der er forbundet med sagen om foreløbige forholdsregler er reguleret ved regeringens resolution nr. 344 af 2002. Der findes en henstilling fra justitsminister og formand for bar om advokatsalærer (Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1R-85 fra 2004). anbefalede maksimale vederlag størrelse beregnes efter de koefficienter, som er baseret på den litauiske regering godkendte den månedlige mindsteløn. Den månedlige mindsteløn (mms) fra den 1. august 2012 er 850 LTL. F.eks. koefficienten for en time for repræsentation i retten, er 0,15. Et skøn over advokathonorarer i forbindelse med retshjælp reguleres af regeringens beslutning nr. 60 af 2001. Vederlag til advokater til stadighed at yde sekundær retshjælp er 8.18 mms pr. måned. Working time løn for advokater, som ikke er konstant at yde sekundær retshjælp svarende til 0,05 MMS. Der er forskelle mellem de administrative og civile retssager. Under den administrative procedure, i tilfælde af et foreløbigt retsmiddel eller foreløbige foranstaltning cross-undertaking indlån (i) ikke er nødvendig (det er ikke forudsat i lov om forvaltningsretssager). I en civil sag, anmodningen om anvendelse af foreløbige retsmidler kan kun beskattes, når den, inden der indledes en retssag I dette tilfælde skal ansøgeren betale halvdelen af stamp-duty skal betales for denne fremtidige fordring. Lov om civil retspleje fastsætter, at Retten har ret til at kræve et depositum for anvendelsen af foreløbige forholdsregler fra sagsøgeren. Indskuddet er bestemt til at sikre beskyttelsen mod tab af de begærede foreløbige forholdsregler til vedkommende. Deponeringen ligeledes kan være bankgaranti. Depositummets størrelse

afhænger af det enkelte tilfælde, og det er meget vanskeligt at vurdere det generelt. Den almindelige regel er, at den tabende part pålægges at betale alle sagens omkostninger, herunder stempelafgifter og omkostninger i forbindelse med den første retssag. Parterne skal også være forpligtet til at belønne de omkostninger, den vindende part er blevet pålagt. Den stamp-duty, udgifter til korrespondance, sagkyndige og andre omkostninger, der sædvanligvis betales fuldt ud. Men den juridiske omkostninger til advokatbistand under retssagen reduceres som anbefalet af justitsministeren og formanden i bar. Mener imidlertid, at disse beløb kun er vejledende og afhænger af kompleksiteten af den retlige procedure, sag materiale, og andre faktorer. Men i langt hovedparten af civil- og forvaltningsretlige sager, hvor domstolene begrænse parternes anmodede udgifter til juridisk bistand til deres juridiske bistand i henhold til de anbefalede mængder og rimelighed.

XII. Mekanismer for finansiel bistand

Der er ingen specifikke regler vedrørende sagsomkostninger i procedurer i miljø-sager. Klager/andragender skal modtages og behandles ved de administrative domstole, efter betaling af stempelafgift, som loven foreskriver. Flere fritagelser for den afgift, der er fastsat i artikel 40 loven om administrative procedurer:

- Klager/andragender vedrørende forsinkelsen af ordregivere i den offentlige forvaltning til at gennemføre de aktioner, der er tildelt inden for rammerne af deres kompetence,
- tildeling af eller afslag på at tildele pension,
- krænkelse af valgloven og loven om folkeafstemning,
- Andragender af statslige tjenestemænd og kommunalt ansatte, når der er tale om retlige forhold i kontoret,
- erstatning for skade, som en fysisk person eller organisation af ulovlige handlinger/udeladelser i den offentlige forvaltnings område, og
- Klager vedrørende beskyttelsen af offentlige interesser og visse andre Klager/andragender.

Der er retshjælp til rådighed i Litauen. Den nuværende retshjælp er reguleret ved lov om retshjælp. Retshjælp er opdelt i primære og sekundære retshjælp. Primær retshjælp omfatter juridisk information og juridisk rådgivning uden for en retslig procedure, og som er tilgængelig for alle borgere, EU-borgere, udlændinge, uanset deres finansielle ressourcer. Sekundær retshjælp omfatter udarbejdelse af procesdokumenter, repræsentation i retten, fritagelse for stempelafgift og andre sagsomkostninger. Adgang til sekundær retshjælp afhænger af graden af ejendom og indtægter og omfatter 50 eller 100 procent af alle sagsomkostninger. Visse grupper af personer (dvs. modtagere af sociale ydelser), kan få retshjælp uafhængigt af deres indkomst. Retshjælp ydes gennem særlige tjenester, som er ansvarlig over for justitsministeriet. Afslaget på at bevilge retshjælp kan ankes ved forvaltningsdomstolene. Retshjælp er også tilgængelig på miljøområdet uden særlige regler. Retshjælp er omfattet af krav til ressourcer, nationalitet, bopæl og anerkendelse. Du har ret til primær eller sekundær retshjælp, hvis du er litauisk statsborger, EU-borger, eller en udlænding, der lovligt har bopæl i Litauen eller i et andet EU-land. Retshjælp ydes ikke, hvis foranstaltningen åbenbart ikke kan antages til realitetsbehandling eller er ubegrundet. Den yderligere betingelse for sekundær retshjælp er, at partens ejendomsværdi og årlige indkomst ikke overstiger ejendommens værdi og indkomstniveau fastsat af regeringen for Republikken Litauen. Retshjælp til ngo'er er ikke planlagt. Advokatfirmaer ikke yder gratis juridisk bistand i Litauen. Alle retshjælpskontorer beskæftiger sig med miljø-sager. Der er ingen særlige miljømæssige retshjælpskontorer. Disse retshjælpskontorer, er:

- Juridiske klinik ved universitetet i Vilnius: <http://www.teisesklinika.lt>
- Juridiske hospital ved Mykolas Romeris-universitetet: http://www.mruni.eu/lt/universitetas/fakultetai/teises_fakultetas/teisines_pagalbos_centras/apie_centra/

Den juridiske klinikker er ansvarlige for primær retshjælp. Primær retshjælp, afhænger også af kommuner og justitsministerium oplysninger kontorer i flere byer (Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Druskininkai og andre).

Sekundær retshjælp ydes gennem 5 særlige tjenesteydelser (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Panevėžys, Šiauliai), som er ansvarlig over for justitsministeriet. Der findes allerede sådanne organisationer, der er ansvarlige for beskyttelse af miljøet i Litauen. De er tilgængelige for offentligheden. Der er desuden visse andre organisationer, der yder gratis juridisk rådgivning via internet. Der er ingen særlige miljømæssige advokater, der ville være til rådighed for offentligheden gratis.

XIII. Aktualitet

Et administrativt organ afslutter den administrative procedure og træffe afgørelse af den administrative procedure inden for en frist på 20 arbejdsdage fra begyndelsen af proceduren. Den offentlige enhed, der indleder den administrative procedure kan forlænge perioden op til yderligere 10 arbejdsdage, hvis det på grund af objektive grunde, den administrative procedure ikke kan afsluttes inden for den fastsatte frist. En person underrettes om forlængelsen af fristen for den administrative procedure skriftligt eller pr. e-

mail (hvis klagen er modtaget pr. e-mail) og begrundelsen for forlængelsen (artikel 31 lov om den offentlige forvaltning). En forvaltningsdomstol kan indlede en offentlig myndigheds ansvar, når de administrative organer ikke vedtager en afgørelse inden for tidsfristen, og det har medført skade for klageren. På flere områder er den lov, der fastsatte en ordning med stiltiende accept. Administrationens stilhed årsager fremstår som en stiltiende accept inden for den frist, der er fastsat ved lov. Der er ingen særlige tidsfrister, der er fastsat ved lov for retslige procedurer på miljøområdet. Finder de generelle regler anvendelse. Normalt, udarbejdelse af administrative sager ved Domstolen skal være afsluttet senest en måned efter indgivelsen af klagen (ansøgning). Sagen for forvaltningsdomstolen skal være fuldført, og der er truffet afgørelse i første instans senest to måneder efter den præjudicielle sag for Domstolen retsmøde, hvis loven ikke giver kortere varighed.

I givet fald prøvetiden kan forlænges op til en måned. I sager, der vedrører lovligheden af normative retsakter fra forvaltningen kan fristen forlænges til tre måneder. Dom udarbejdes og formidles til offentligheden generelt samme dag efter sagens behandling. Domme vedrørende lovlighed af administrative handlinger og andre komplekse tilfælde kan blive vedtaget og meddelt senest, men ikke mere end 10 dage efter afslutningen af den mundtlige forhandling af sagen (i praksis er det, der anvendes i næsten alle tilfælde). Da retten til en retsafgørelse inden for en rimelig frist har forvoldt skade, kan den pågældende person opnå erstatning for tabet. Denne mulighed er fastsat i loven om erstatning for skader forårsaget af de offentlige myndigheder.

XIV. Andre spørgsmål

Hver ansøger, der anfægter en administrativ handling, skal dokumentere en særlig interesse i en annullation af retsakten. Et søgsmål til prøvelse af en forvaltningsakt kun kan antages, hvis den har retsvirkninger, når den er i strid med rettigheder og forpligtelser for sagsøgeren. En stævning, som kun forekommer i forbindelse med en procedure for udarbejdelse af en efterfølgende vigtige beslutning eller enkle oplysninger ikke skaber rettigheder eller forpligtelser for personer og ikke kan anfægtes ved en forvaltningsdomstol. Alle disse generelle regler gælder på miljøområdet. Retten til adgang til miljøoplysninger reguleres gennem generelle princip udstedt af miljøbeskyttelsesloven og bekendtgørelse om offentlig adgang til miljøoplysninger, godkendt ved regeringens resolution nr. 1175 af 1999. Alternativ tvistbilæggelse i øjeblikket ikke er udbredt i forvaltningssager i Litauen. Men den nyeste retspraksis i forvaltningssager angiver en hensigt om at anvende fredstraktaten til bilæggelse af tvister (også på miljøområdet). Mægling ikke reelt anvendes i praksis; Denne idé er langsomt, men at få værdi i Litauen.

. XV. At være udlænding

Artikel 29 Republikken Litauens forfatning fastsætter princippet om lighed for loven for alle borgere uanset køn, race, nationalitet, sprog, oprindelse, social status, tro, overbevisning eller synspunkter. Mange love har udvidet denne artikel i forfatningen. Artikel 6 lov om forvaltningsretlige sager bestemmer, at domstolene i administrative sager gennemføres udelukkende af domstolene, lighed for loven og retten, uanset køn, race, nationalitet, sprog, oprindelse, social status, religion, tro eller holdning, aktivitet og naturen, bopæl og andre omstændigheder. Kun det litauiske sprog bør anvendes ved domstolene. Artikel 9 bestemmer, at loven om administrative procedurer i forbindelse med administrative sager, beslutningerne træffes og offentliggøres på litauisk. Alle dokumenter, der forelægges Domstolen skal være oversat til litauisk. Personer, der ikke taler litauiske skal sikres retten til at benytte en tolk. Tolk er betalt over det statslige budget (artikel 9 loven om administrative procedurer).

XVI. Grænseoverskridende sager

Artikel 32 lov om miljøbeskyttelse hedder det, at tvister mellem fysiske og juridiske personer fra Republikken Litauen og andre lande skal løses på den måde, der er fastlagt i lovgivningen i Republikken Litauen, medmindre internationale aftaler med Republikken Litauen fastsætter andet. Realitetsbehandlingen af et søgsmål ved en litauisk ret er muligt i henhold til betingelserne i lov om forvaltningssager eller civile sager kode. Begrebet almene hensyn er ikke specifikt i en grænseoverskridende sammenhæng. De generelle regler er relevant (især om antageligheden af begæring via begrebet retlig interesse). Den litauiske forvaltningslov anerkender lige adgang til forvaltningsdomstole for personer, der er bosat i udlandet eller ngo'er på samme grundlag, at sagsøgerne, der er bosiddende i Litauen anvender. En EU-borger eller en udlænding, der lovligt har bopæl i Litauen eller i andre stater i EU kan få retshjælp. En værnetingsklausul er muligt på det civilretlige område. Det tager form af en kontraktbestemmelse, hvorved parterne aftaler at overlade løsningen af en tvist for en ret, der normalt ikke har kompetence. Dette kan vedrøre genstanden jurisdiktion eller stedlige kompetence. Denne klausul kan kun vedrøre tvister, der måtte udspringe af kontrakten. Men denne mekanisme anvendes ikke for forvaltningsretlige sager ved forvaltningsdomstolene. Muligheden for at vælge mellem visse domstole kan være mulig i en international aftale.

Links

<http://www.glis.lt>

<http://www.aplinkosauga.lt/>

<http://www.zaliej.lt%29/>

<http://www.teisinepagalba.lt/>

<http://www.teisesforumas.lt/>

<http://www.jusuteise.lt/>

<http://www.e-juristai.lt/>

<http://www.am.lt/>

<http://www.gamta.lt/>

Maski,

Dette er en maskinoversat udgave af indholdet. Indehaveren af siden påtager sig intet som helst ansvar for kvaliteten af den maskinoversatte tekst.

Sidste opdatering: 14/09/2016